იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფ ა ს ი:
წლიურათ . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . 4 აბაზი
ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი და დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. საზღვარგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 3
წელიწადი მეორე
— 1913 —
პარასკევი, 4 იანვარი

რედაქცია მოთავსებულია **ქუთაისში**, ივანოვის ქუჩაზე, ვ. ი. ჭილაძის სახლში, (ჭიათურის შავიქვის მრეწველთა საბჭოს პირდაპირ).

ტელეფონი № 149.

გამოვიდა გასაყიდათ პაპიროსი „მ ა ი ა კ" ამხ. „კ ო მ ე ტ ა"
25 ც.—სამ შაური, 10 ც.—6 კ. ქ. თფილისი.

ფართლეულობის ვაჭრობა „რომანოზ ქაიხოსროს-ძის მახარაძის" ვორონცოვის ქუჩაზე
პირველი ქრისტეშობისთვიდან მოკლე ვადით ნიშნავს
დიდს იაფ ვაჭრობას ყოველგვარ საზამთრო ფართლეულისას, როგორც შალეულობისა, აგრეთვე ბამბეულისას, რომლის ფასებში პატივცემული მუშტრები დიდს განსხვავებას დაინახავენ. პატივისცემით **რომანოზ ქ მახარაძე.**

ვიქტორ კოსტანტინეს ძე მარჯანიშვილი, ოლღა თუთფერიძისა, ბარბალე ვოინოხოვსკისა, და ანა კოსტანტინე მარჯანიშვილის ასული და ერასტი სიმონის ძე თუთფერიძე შვილებითურთ გულითადი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ პირველნი ძვირფასი დედის მეორე საყვარელი სიდედრის და უკანასკნელნი დაუვიწყარი ბებიის

მ ა რ ი ა მ ი ს

გარდაცვალებას. დაკრძალვა დანიშნულია შაბათს, 5 იანვარს, ნაშუადღევის 4 საათზე. პანაშვიდები ყოველ დღე საღამოს 5 საათზე.

პირდაპირ ნახევარ ფასათ იყიდება!

ახლათ მიღებული საქონელი **შემთხვევით ნაყიდი** და პირველი ღირსების, რუსეთისა და საზღვარგარეთის საუკეთესო ქარხნებისა და ... გაიყიდება **დღეის რიცხვიდან მოკლე ვადით** ქ. ქუთ. ბულვარის პირდაპირ. მ. ოცხელების შენობაში **ახვლედიანის მაღაზიის მეორე განყოფილებაში**, სადაც იყიდება შემდეგი ახლათ მიღებული საქონელი: ქალის ყოველნაირი მშვენიერი კოსტუმები 5 მან. დაიწყება ფასი და ამას ზევით, რა ფასიანიც ესურვებათ; **კაცის, ქალისა და ბავშვის ყოველნაირი პალტოები** ზამთრისათვის, საშემოდგომო და საზაფხულო, კაცის შარვლები და პიჯაკები; **ფეხსაცმელები ქალის, კაცისა და ბავშვების** საუკეთესო ფირმების მრავალგვარი, საუკეთესო ღირსების და გამოჩენილი ქარხნების აბრეშუმის იუბკები, შალის კაბის ქვედა წელები, რუბაშკები და სარუბაშკეები ნაჭრობით; **ხალიჩები**, კაცის, ქალისა და ბავშვის, რედიკულები, ალბომები, სარკეები და ღია ბარათის ალბომები, ქალის და კაცის ქამრები და საქამრე რეზინები და სხვა მოწყობილება მისი, ყოველნაირი რეზინა წივსაკრავისთვის და აგრეთვე მზა წივსაკრავი ქალთა და ბავშვთათვის. **სამუსიკო იარაღები სასიამოვნო ნოტებით, კორსეტები** და სხვა. ამასთანავე **მოვახსენებთ პატივცემულ საზოგადოებას**, რომ ახვლედიანის მაღაზიაში არის ახლადვე მიღებული დიდძალი საგალანტერეო საქონელი მზა ტანისამოსები და ფეხსაცმელები კაცის, ქალის და ყმაწვილების და ასეთებს კიდევ ვღებულობთ ყოველ დღე.

ფასები ხელმისაწდომია და უცვლელი. პატივისცემით **ა. ახვლედიანი.**

КНИГИ изд. С. А. КОЗЛОВСКАГО для самообученія: Рѣш. и подробн. объясн. 2—10-ю спос. всѣхъ ариф., алгеб., гсомет. и триг. зад. сборниковъ: 1) Верещагина; 2) Малинина и Бур., 3) Гольденберга; 4) Евтушевскаго ч. ч. I и II; 5) Арбузова и Ко; 6) Шапошникова и Вальцова; 7) Киселева; 8) Сорокина; 9) Рыбкина; 10) Кліоновскаго; 11) Минина; 12) Вулиха 13) Давидова; 14) Бычкова; 15) Стеблова; 16) Злотчанскаго; 17) Воинова и др. Скидка 20% при Вашей перес. Подроб. объявл. съ образц. рѣш. зад. высилаю безплатно. Выписивать исключ. по адресу: Бѣлая-церковь Кіев. губ., С. А. КОЗЛОВСКОМУ.

განცხადება.

წიგნების გამომცემელი

ქართული ამხანაგობის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ ამა 1913 იანვრის 10 რიცხვს, საღამოს 7 საათზე, ქალაქის გამგეობის დარბაზში დანიშნულია ხსენებული ამხანაგობის

საზოგადო კრება,

რომელმაც უნდა განიხილოს გამგეობის მოქმედების ანგარიშები და მოახდინოს თანამდებობის პირთა არჩევნები.

ქართული თეატრი.
გ ა ს ტ რ ო ლ ი ვ ა ლ. გ უ ნ ი ა ს ი.
პარასკევს, 4 იანვარს 1913 წ.

შექსპირი:
ო ტ ე ლ ო
ტრ. 5 მოქმ. თარგმ. ი. მაჩაბლისა.
ოტელოს როლს შეასრულებს ვ. გუნია.

კვირას 6 იანვარს 1913 წ.

შათაშვილი:
დ ა ლ ა ტ ი
დრ. ლეგ. 5 მოქმ. თარგმ. ყიფშიძისა
ოთარბეგის როლს შეასრულებს ვ. გუნია.

რეჟისორი მ. ქორელი

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. —✦— დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

შ ე ი ძ ლ ე ბ ა დ ა კ ვ ე თ ა:

ილია ჭავჭავაძის თხზულებანი

აქიმი მიხეილ გედევანიშვილის საგანგებო გამოცემა.

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილიუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა ლექსი და ბელეტრისტული ნაწარმოები, (აგრეთვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ვრცელი ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოების კრიტიკული განხილვა. **ფასი 8 მანეთი,** რომლის გადახდაც შეიძლება სამ ნაწილათ. 3 მან. ხელის მოწერისთანავე 3 მ. ეკენისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 160 ცალზე ნაკლებს არ გამოიწერს, 10 პროცენტი დაეთმობა. გასაყიდათ წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში. წიგნის დაკვეთა შეიძლება: თფილისში, ყორღანოვის ქუჩა, № 20, აქიმ მიხეილ გედევანიშვილთან და წერა-კითხვის საზ. წიგნის მაღაზიაში. თფილისში აგენტათ დანიშნულია ნიკოლოზ ლონგინოზის ძე კავსაძე. ქუთაისში—წ. კ. ს. მდივან იასონ ბაქრაძესთან და ... ოცხელთან. ფოთში—იონა მეუნარგიასთან. სამტრედიაში—ი. სტურუა ... სიღნაღში—აქ. ჯანდიერთან. სოხუმში—ნიკო ... მარ აბაშიძის ასულთან. ხონში—... მეუღ. ცფრონსინესთან. ბაქოში—ილია აგლაძესთან. ოზურგეთში—აქ. დიმ. ერისთავთან. ერევანში—ელენე ვირსალაძესთან. ბათომში—ს. მდივანთან. კავკავში—კალანდარაშვ. მეუღ. სოფიოსთან. გორში—ნიკო ლომაურთან. ახალციხეში—როზალია ალელიშვ. ასულთან. ვინც წიგნის დასაკვეთად ფულს ფოშტით თვით გამომცემლის სახელზე გზავნის, მათთვის გასამართლებელ საბუთათ საკმარისია თვით ფოშტის კვიტანცია.

ქ. ქუთაისში

ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროს უწყებაში მყოფი
საბუღალტერო კურსები

ვ. გ. გიგინეიშვილისა.

იანვრიდან იხსნება კურსებზე მეორე განყოფილება. მსმენელები მიიღებიან ოთხი კლასის მოწმობით (გიმნაზია, საქალაქო თუ სასულიერო სასწავლებელი). კურსი ათი თვისაა. სწავლის ფული ასი მან.
თხოვნები მიიღება კურსების კანცელარიაში (თფილისის ქუჩა).

ალექსანდრე კოსტავას

ევროპიული ტანსაცმელების მაღაზიაში

თფილისის ქუჩაზე, აფთიაქთან.

ახლათ მივიღეთ: კოსტუმები, საშემოდგომო და საზამთრო პალტოები, აგრეთვე საწვიმარი მოსასხურავები და სხვა შეკერილი ტანისამოსი. ყველაფერი ტანისამოსი 25% ნაკლებ იყიდება, რადგანაც სეზონი გადის და ბევრი ჩამოგვრჩა. აგრეთვე ვღებულობ „ზაკაზებს" ძლიერ ხელმიმცემ ფასათ, გვაქვს რუსული და ევროპიული ყოველგვარი საკოსტუმო მატერია კაცებისათვის.

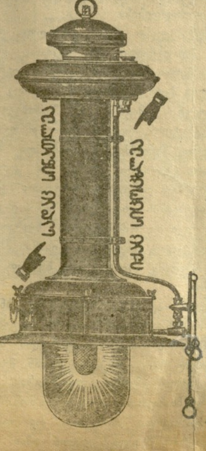

იულიუს სარევ

მოიჯარადრე ქუთ. ქალ. ქუჩ. ნავთით განათებისა

და

მხოლოდ ერთი წარმომადგენელი ქუთ. დაბათომის მაზრისა და მშვენიერ სანთლივ ფარნებისა

☛ **ივა ი. ნ.** ☚

უფრთხილდით მიმსგავსებას

მისამართი ალექსანდრეს ქუჩა, თევდორაძის სახლი. ტელეფონი № 18

ქირავდება

სამი ოთახი საკუთარი სამზარეულოთი და დიდი ფართო ეზოით. მისამართი: საპიჩხიი, ძველი პოლიციის ქუჩა, კოსტანტინე ლევიძესთან № 17,

გამოცდილი **მასწავლებლები**

ამზადებენ ბავშვებს ხელმისაწდომ ფასათ და ბეჯითად. შეუძლიათ მოამზადონ ყველა საშვალო სასწავლებლის დაბალ კლასისთვის, აგრეთვე სასულიერო და სამოქალაქო სასწავლებლის ყველა კლასისთვის. გაკვეთილებს უსწორებენ სწავლაში სუსტებს და ჩამორჩენილებს ახალი მეთოდით. საცადი ...
მისამართი „იმერეთის" რედაქციაში.

კ ბ ი ლ ი ს
აქიმი ა. დ. აბაშიძის ასული ჩიჩინაძისა იღებს ავათმყოფებს დილის 9—2 საათამდი და საღამოს 5—7 საათამდი, თფილისის ქ. ინჯიას ახლო.

აქიმი ჯაფარიძე იღებს შინაგანის, ბავშვების, აგრეთვე: ყელის, ცხვირის და ყურის სნეულებით ავათმყოფებს. თფილისის ქუჩა სახლი ნიჟარაძისა.

აქიმი. გ. დ. ნასარიძე და მისი და **ე. დ. ნასარიძის ასული** გადავიდნენ ახალ ბინაზე, იქვე ძველი ბინის პირდაპირ რ. ს. ეზიკოვის სახლში.

ბებია ქალი

ო. დონდუას ასული
აქიმ კაკიტელაშვილთან ერთად იღებს თავის საკუთარ ბინაზე მშობიარე დედათ მოსალოგინებლათ. ფასი მორიგებით.
პუშკინის ქუჩაზე გიტუშინსკის აფთიაქის პირდაპირ.

აქიმი ვ. ი. ფეშინი ქირურგიული და საშარდე სნეულება ყოველდღე 12—2 და 4—6 საათამდი. გოშპიტლის ქ. გვახარიას სახლი.

აქიმი ი. ჩარექოვი. იღებს მხოლოდ და განსაკუთრებით კანის, ვენერიულსა და სიფილისიან ავათმყოფებს. დილის 12 საათ. 2-დე; საღამოს 5—7.
ილია ჭავჭავაძის ქ. აბულაძის შესახვევი იოსელიანის სახლი.

დღიური

ინგლისის პრესაში გამოქვეყნებულია ყალბი ცნობები, ვითომც სერბიელები სასტიკათ ეპყრობიან ალბანელებსო.

— მშვიდობიანობის კონფერენციიდან ოსმალთა დელეგატები უკვე წავიდენ.

— ოსმალთა გამოჩენილმა პირებმა ლონდონში ედუარდ გრეის სთხოვეს: დაგვეხმარე ინგლისი რათა ადრიანოპოლი არ დავკარგოთო. ადრიანოპოლი ოსმალეთის წმიდათა სავანეაო. გრეიმ უპასუხა: ადრიანოპოლის დაკარგვას შემდეგ თქვენი სიწმინდის მდგომარეობა ისეთი იქნება, როგორც ქრისტიანების იერუსალიმშიო.

— ჩატალჯის საზღვარზე მდგომი ოსმალეთის ჯარი ტერიტორიის დათმობის წინააღმდეგია. ჯარს გადაუწყვეტია წაართვას მოკავშირეებს დაპყრობილი ქვეყნები ან სულ დაკარგოს ევროპის სამფლობელო და აზიაში გადაბარგდეს.

— ოსმალეთის მინისტრებს თათბირი ქონდათ. გამოითქვა აზრი, რომ მეტის დათმობა შეუძლებელიაო. აქვე გადაწყდა დიდი სახელმწიფოების ამ საქმეში ჩარევას წინააღმდეგობა გაუწიონ.

— ოსმალეთში დიდი საომარი მზადების ნიშნებია. ყაზარმებსა და არსენალებში გაცხარებული მუშაობაა. ჩატალჯის სიმაგრეებზე ზარბაზნები მიაქვთ. ახალ სიმაგრებსაც აგებენ.

— ოსმალეთის მთავრობამ დიდ სახელმწიფოებს ოფიციალურათ გაუცხადა—თქვენ მიერ განზრახულ წინადადებას სამშვიდობო მოლაპარაკების შესახებ უშედეგოთ დავსტოვებო.

— დიდ სახელმწიფოებს ოსმალეთისათვის ჩასაბარებელი ნოტა უკვე შეუდგენიათ. ამ ნოტაში დიდი სახელმწიფოები თხოულობენ, რომ ოსმალეთმა ბულგარეთს ადრიანოპოლი დაუთმოს. კუნძულების საკითხს კი ისევ ჩვენ განვიხილავთო.

— ოსმალებს 31 დეკემბერს საეროვნო კრება მოუხთენიათ. კრებას ომის გაგძელების სურვილი გამოუთქვამს.

— კონფერენციის გათავებას შემდეგ ოსმალეთს ნოტას ჩააბარებენ მოკავშირე სახელმწიფოებიც. ამასთანავე მოკავშირე სახელმწიფოები ჯარის მთავარ სარდლებს მოწერილობას დაუგზავნიან და აცნობებენ დროებით ზავის მოსპობას.

— ნოვოჩერკასკში შავი ჭირით სულ 30 კაცი გახთა ავათ. სამი მორჩა 16 მოკვდა და 11 ავათ არის.

— პეტერბურგში ჟურნალ „როდინას" რედაქტორი კასპარი გადაიცვალა.

— უმაღლესი ბძანებით 1913 წელს სახელმწიფო საბჭოს თავჯდომარე [illegible] აკიმოვი დანიშნეს, ხოლო მის ამხანაგათ გოლუბევი.

— პრუსიის ლანდტაგის არჩევნები პირველ მაისისათვის არის დანიშნული.

— 1912 წელს სამხრეთ სახალინზე 2392 იაპონელი გადმოსახლებულა.

— ბულგარლების სააგენტო კატეგორიულათ უარყოფს იმ ხმებს, ვითომც ბულგარლები დაპყრობილ ქვეყნებში მცხოვრებლებს სასტიკათ ეპყრობოდენ.

— ბოსნიაში ბევრი სტუდენტი დააპატიმრეს. აბრალებენ სახელმწიფოს ღალატს.

— პოლონეთში ებრაელთა წინააღმდეგ ბოიკოტი გძელდება. ვარშავიდან ბოიკოტი ბრესტლიტოვსკშიც გადავიდა.

— პეტერბურგში ქალთა განმანათლებელ საზოგადოების კრება გაიხსნა. კრებას 700 ქალი დაესწრო.

— ლოძში გაძლიერებული ჩხრეკაა. ჩხრეკენ ინტელიგენტ პირთა ბინებს. ბევრი დააპატიმრეს.

ახალი ამბავი.

† სტამბოლიდან სამწუხარო ამბავი მოვიდა. იქ გადაცვლილა ჩვენი თანამემამულე ნიჭიერი ახალგაზდა შალვა ნათაძე. ამ გონიერ ახალგაზდაზე დიდს იმედებს ამყარებდა ყველა ვინც კი მას იცნობდა. მახვილი კალმის უნარი მას განმათავისუფლებელ მოძრაობის დროს დაეტყო, როცა იგი ჩვენი ქვეყნის ქართულსა და რუსულ გაზეთებში წერილებს ათავსებდა. სწორეთ ამ დროს სხვერპლათ შეიწირა იგი: იძულებული გახდა მშობელი ქვეყანა დაეტოვებია და უცხოეთში, უცხოთა შორის საუკუნოთ დაეხუჭა თვალი.

✦ აკადემიკოსი ნიკო მარი აფხაზური ენის შესწავლას და კვლევა ძიებას შეუდგა. ამ მიზნით იგი ეს ერთი ხანია აფხაზეთში იმყოფება და დარჩება ამ თვის 12 მდით, აკადემიკოსს უთქვამს:—ჩემთვის უეჭველი ფაქტია, რომ აფხაზური ენა იაფეტურ ენათა ჯგუფს ეკუთვნისო.

✦ თფილისის ქალაქის მოურავის ა. ხატისოვის განცხადებით მომავალი პოლიტეხნიკუმის გახსნას სამი წელიწადი დაგვიანდებაო, პოლიტეხნიკუმის შენობა მხოლოდ ამ დროსთვის იქნება მზათ, მოურავმა საუნივერსიტეტო კომიტეტის დადგენილებით მოწოდება დაუგზავნა კავკასიაში არსებულ საკომერციო და საადგილ-მამულო ბანკებს ფული გაიღონ [illegible] სასწავლებლის სასარებლოთ.

✦ [illegible] ნულია [illegible] ხიობის [illegible] იქნება ოტე[illegible] ოტელოს როლს შეასრულებს თვით [illegible] ტროლი არი.

✦ 2 იანვარს პიესა „ჰენრიჰ ნავარიელი" ნ. ჩხეიძის ავათმყოფობის გამო ვერ წარმოადგინეს.

✦ 6 იანვარს ვალ. გუნიას მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება „ლა-[illegible]".

✦ ბაქოს ქალაქის მოურავათ ინჟინ. ი. დადიანს ასახელებენ.

✦ ი. ს. მესხს, „ზ. რეჩის" ცნობით, 25 წელიწადი შეუსრულდება წელს რაც იგი ბათომის ქალაქის თვითმართველობაში ქალაქის მდივნათ მსახურობს.

✦ 30 დეკემბერს. ი. ადრონიკაშვილის თავჯდომარეობით თფილისში ვლ. მესხიშვილის საიუბილეო კომიტეტის კრება მოხდა, კრებაზე წაიკითხეს დ. კასრაძის ნაშრომი ვლ. მესხიშვილის შესახებ. ეს ნაშრომი მოიწონეს. მას ავტორთან ერთად ალ. მდივანი კიდევ გადაათვალიერებს. შემდეგ შეუდგებიან წიგნის ბეჭდვას.

✦ რედაქციამ მიიღო ჟურნალ ნაკადულის მოზრდილთათვის მე-12 და მცირეწლოვანთათვის მე-24 ნუმერი მე-12 ნუმერში მოთავსებულია ი. მჭედლიშვილის, ვაჟა-ფშაველას, ი. ევდოშვილის ნ. ჩხიკვაძის ელ. ელიავას მეუღლის და სხვათა წერილები მე-24 ნუმერში შ. მღვიმელის ი. ევდოშვილის, მ. გარიყულის ი. სიხარულიძის და სხვათა ნაწერებია დაბეჭდილი.

✦ 2 ი[anvar]ს აქვს. ცაგარლის პეტივსაცემლათ [illegible]იმართა წარმოდგენა. წარმოდგენას [illegible] ალ. გარსევანიშვილმა ცაგარელის [illegible]ხებ რეფერატი წაიკითხა. რეფერატშ[i] შეეხო მოკლეთ ქართული თეატრის [illegible]ორიასაც. რეფერატს შემდეგ, ითამაშეს [illegible]ავარლის პიესა „რაც გინახავს ველა[r] [ნ]ახავ". სამწუხაროთ ამ კარგს წარმოდგე[ნა]ს ხალხი ნაკლებათ დაესწრო.

მ[ო]წერილი ამბავი.

სადმელი (რაჭა).

სადმელ[ის] საზოგადოება 4 სოფლისაგან შესდ[გ]ება. მცხოვრებთა რიცხვი 550 კომლს აღ[ემა]ტება. სოფელი კულტურული დაწეს[ებუ]ლებებით არ არის ღარიბი. აქ არსებო[ბს ო]რი ერთკლასიანი სამრევლო შკოლ[ა] და ერთიც სამინისტრო. არსებობს [აგრ]ეთვე ფოშტა-ტელეგრაფის განყოფილ[ებ]ა და წვ. კრედიტის საზოგადოება. ა[მ] უკანასკნელ ხანებში, სამკითხველოს დაარსებაც განიზრახეს. კარგი იქნება თუ მომხმარებელი საზოგადოების გახსნაზეც იზრუნებენ.

ჩხარი (ზემო იმერეთი).

ინტელიგენცია აქ საზოგადო საქმისადმი შეუწყნარებელ გულცივობას იჩენს, საზოგადო საქმე ყველას მივიწყებული აქვს და სამაგიეროთ ბანქოსა და ნარდის თამაშს შეექცევიან.

დიდი ჯიხაიში (ქვემო იმერეთი)

დიდი-ჯიხაიშის მამასახლისი ნესტორ ვაშაკიძე გვწერს: ამას წინათ: ბ. ლოსა[illegible]ხეიძე სწერდენ ვითომც მე [illegible] შესახებ კრება დამეშა[illegible]ველოების კრებას მე ყო[illegible]რებოდი და ასეთ საქმეს [illegible]დი კიდეცო. ერთხელ როდე[illegible]ალი გადააყენეს სამკითხველო [illegible]ურეობიდან ამათ მეორეთ მო[illegible] და განიზრახეს ისევ ჩხეიძის [illegible]ჩევა. ამ კრებაზე დასწრება [illegible] დავესწარი კიდეც. კრება [illegible] არ მქონდა და კრება რომ არ დაშლილიყო ჩემს მაგიერ ორი დარაჯი დავსტოვეო.

ხაშური (ქართლი).

ხაშურლებს როგორც იყო გვედირსა სათეატრო დარბაზი. ეს დარბაზი კარგათ მოწყობილია და ელექტრონით განათებული, 27 დეკემბერს ამ შენობაში პირველი წარმოდგენა გაიმართა, წარმოადგინეს „უბედური დღე" ვ. ბალანჩივაძისა „არც აქეთ და არც იქეთ" ვ. გუნიასი და „მათიკო". წარმოდგენა კარგი იყო; ხალხი ბლომათ დაესწრო.

ფიქრის მორევში.

და რას მოგვიტანს ახალი წელი? ყოველ ახალს რასმე, რაც უნდა იყოს იგი, რა სახითაც მოვლენილი და შეძენილი, რა საგანიც უნდა იყოს, სულიერი თუ უსულო, რა ცნებაც არ უნდა იყოს, იმედით ეგებება ადამიანი და ამ იმედითაა რო ცხოვრობს და სცოცხლობს იგი.

და ჩვენც, ქართველები, რაკი ზეგარდამო მადლით ამ ადამიანთა რიცხვში ვურევივართ, ცხოვრების კანონს ვერ გადავცთებით და ჩვენც ამ იმედითაა, რო ვცხოვრობთ...

დიახ, ვურევივართ ადამიანთა რიცხვში... ძალუმადურათ.

სწორეთ ძალუმადურათ!

არა სჯრის ჩვენი ღაღადისი:—ჩვენც ადამიანები ვართ!

დიდი ხანია, ვყვირით ამას... დიდი ხანია, გვინდა ვამცნოთ ქვეყანას, რომ უფლება გვაქვს იმისი, რისიც ღირსია ადამიანი, რისთვისაც განგებას, ძალას მიუწდომელს იგი ქვეყნათ გაუჩენია და უთქვამს: სახელი შენი ადამიანია, მიმოიხედენ, შენია ეს ქვეყანა, ეპატრონე, ხოლო ნუ ებატონები, ოფლითა შენითა მოიპოვე პური არსებისა და იძმე ყოველი შენებრი ადამიანი...

მაშინ არ იყო იმედი საჭირო. ცნება იმედისა მერე გაჩნდა, როცა ცნება სიყვარულისა და ძმობისა შეილახა, ცნება სამართლიანობისა შეფერხდა და ნაცვლად შური და მტრობა, ჩაგვრა და ბატონობა, დიდობა და პატარაობა, ღალატი და არა ადამიანობა გამეფდა.

და ყოველი ახალი წელიც მოლოდინია ახალი იმედებისა... დიდი ხანია ამ იმედით ვცხოვრობთ.

დ.

ჩვენც გამოვფხიზლდეთ!

მკითხველი დამეთანხმება, რომ მთელ რუსეთში და კერძოთ ჩვენში თითქმის არავითარი ყურადღება არა აქვს მიქცეული ოჯახურ აღზდას. ოჯახში შეძენილ სიცუდეს კიცი იშვიათად გადაეჩვევა, სიკარგეს კი ძნელათ მოიშლის.

მერე რა სიკარგეს ხედვენ ჩვენი ბავშები თავის ოჯახებში? ყველგან სიძულვილი, შური. ჩხუბი ცოლ-ქმარს შორის, საქმის უცო[illegible] ამას ხედავს. [illegible] [illegible] მას [illegible] გამოდიან ი[illegible] ყოველდღე [illegible] გაეცანით იმ ოჯახს, სადაც ესენი იზდებოდენ, გაითვალისწინეთ ის სულის მომწამლელი პირობები, რომლებშიც მათ უხთებოდათ ცხოვრება და დამეთანხმებით. ოჯახისაგან დასმულ დაღს შვილი ძნელათ და იშვიათად მოიშორებს.

ცუდი ოჯახური აღზდისაგან გამოწვეული ბოროტება ყველგან ხშირია. ყოველი ფეხის ნაბიჯზე შეხვთებით ოჯახისაგან დასახიჩრებულ ადამიანს. ამისთანა პირობებში მყოფი ოჯახი შვილს ითხოვს. ჩვენი მოზარდი თაობა, ჩვენი მომავალი რომ ასეთ მომწამვლელი პირობებშია, აქ ჩვენ უხმოთ, მუნჯათ დგომა არ გვარგია! გავახილოთ გონების თვალი და მივხედოთ ოჯახს!!

ვინც კი იცნობს ჩვენს ახალგაზდობას, მისი სულის საუნჯეს, მის ზნეობას; ვინც კი დაინტერესებულია ამ საკითხით და ჩაკვირვებია მოზარდი თაობის უშინაარსო ცხოვრებას, ყველას გული მოუკვდება, საშინლათ დაღონდება! ვინც კი გაითვალისწინებს ჩვენი მომავლის ბედს, მას არ შეიძლება გული ს[...] [...] არ ავსოს! ჩვენი ახალგაზრდო[...] [...] მაგრამ მარტო სიბრალული [...] რას შველის?! საქმე საჭიროა, საქმე!

— რამდენი გულის ამღვრევი სურათი მინახავს ბავშვთა ცხოვრებაში! რამდენ[...] გამიგონია სმენის მომწამლველი [...] ბავშვების ლანძღვის, მათი ჩხუბის, [...] ერთმანეთისადმი სიძულვილის გამო[...]ტველი მოქმედება!! ვინ მოსთვლის, [...] დენჯერ გაგონილვარ უმსგავსო ს[...]ელს უფროსებისას, რომლებიც ისე [...]ქმედებენ პატარებთან რომ ამ უკა[ნა]კნელებს გულს უწამლავენ. მერე ეს [...]თი, უფროსების, საქციელი მათთვის [...]ინც იყოს სასარგებლო!.. სრულ[...] უეიცებივით იქცევიან. იმისთვის, [...] გაიცინონ და სხვებიც აცინონ, [...] სისულელეს ჩამოროშავენ, ისეთ [...]წურ სიტყვებს წამოისროლიან, რომე[...] სულს სწამლავს და გრძნობას სიწმინ[...] სტაცებს უწმინდური გრძნობის დ[...] მოწამლული კაცი ყოველივე სისაძ[...] ჩაიდენს.

აბა, გაიხედ-გამოიხედეთ, თუ ტყუ[...] რამდენ ახალგაზრდას გაუფუჭებია [...] სივე დღენი თავის უმსგავსო საქციელ[...] ცოტაა ისეთები, რომლებიც, სქესო[...]ვი ქინის დაკმაყოფილებისადმი გა[...]ბულნი, ყოველ დღე აქიმებთან დაიარე[...] თავის მცირე ქონებას საექიმოთ ხა[...]ვენ... დედმამა ლუკმას იკლებს, შ[...] ქალაქში გზავნის, იქნება იქ შეკო[...] ისწავლოს რამე, კაცი გამოვიდეს, ო[...] მოხდოსო. შვილები კი მამის ნაოფ[...] ვინ იცის, სად და რაზე ხარჯავენ!.. [...]ლის მომკვლელი და სატირალი მ[...]ნა!!

მერე რამ მიიყვანა ეს ახალგაზ[რდობა] ამნაირ გარყვნილებამდი? რა არის მ[...]ზები, რომ ჩვენი ახალგაზრდები ასეთ ზავსულობას ეწევიან? აქ ბრალი მიუძ[ღვის] იმას, რომ მათ აღზდას, ნამტნავათ [...]ობრივს, არავითარი ყურადღება არა [...] [illegible] პატიოსნება? ყოველი კაცი თავისი [...]დი სარგებლობისათვის იღვწის, ყ[...] უნდა ამის თავის თავს და მეც თ[...] ვიქცევი, ნურას უკაცრავათ,—ეს [...]ბის კანონიაო.—

ღმერთო! რა სულელი ყოფილა [...]ბა, რომ ყველაფერი ასე უფერ[...] მოუწესრიგებია. ბუნება ეუბნება [...]მიანს, რომ მან გარყვნილებაში [...]გას ფეხი, დაჩიავდეს, დაზარალდეს, [...]დეს, გაიხრწნეს სულითა და ხორ[ცით]. შეხედეთ ამავე ბუნებაში მყოფ [...]ლებს, რომლებიც ზომიერებას [...] თუგინდ სქესობრივ დამოკიდებ[ულება]ში და ამისთვის ბუნებას განსაზ[ღვრუ]ლი დრო მიუცია! შეხედეთ სხვ[...] ცხოველებს, რომლებიც ბუნებასთა[ნ ახ]ლოს არიან, გაეცანით მათ ცხ[ოვრე]ბას, მერე შეადარეთ მათი ცხოვ[რების] ზოგიერთი მხარეები ჩვენსას, ამ[...] არ გაკვირდეთ! ჩვენ ალტაცებაში

ფიქრები სამშობლო ლიტერატურაზე

„კოლხიდა-იმერეთი"-ს კაზმული მწერლობა.

(სახალწლო ესკიზები).

(ნ. ლორთქიფანიძე, ჯ. ჯორჯიკია. დ. მესხი, გუცა, სევდიანი, მ. უზნაძე, ცვარ-ნამი, კ. აბაშის-პირელი).

1.

დასავლეთის ქართველობა უფრო მკვირცხლი და ცოცხალი გონების პატრონია; იგი შედარებით უფრო მოძრავია და ახალ აზრებსა და იდეებს უფრო სისწრაფით ითვისებს... აქ მას ტემპერამენტიც საკმაოთ ხელს უწყობს.

მაშინ, როდესაც აღმოსავლეთი უფრო ზანტათ, მძიმეთ, მაგრამ უფრო ღრმათ ითვისებს ახალ აზრებს, მაშინ როდესაც იგი გაუბედავათ იწყებს საქმეს, ძალებს სწონის და ძველ ტრადიციებთან ადვილათ არა სწყვეტს, ამ დროს დასავლეთს აჩქარება, აღფრთოვანება და გატაცება ახასიათებს. ყოველი ახალი სწრაფათ იპყრობს მის გრძნობებს და ისიც მზათ არის სავსებით მის დამცველათ გამოვიდეს და გაბედულათ და მხნეთ გასწყვიტოს ძველ ტრადიციებთან, ზნე-ჩვეულებასთან.

მე არ ვარკვევ—რომელი მათგანი უფრო სასარგებლო და ნაყოფიერია მომა[...] ფაქტი კი ჩემთვის ნათელია, ამას ამტკიცებს წარსულიცა და აწმყოც. რომ შორს წასვლა აღარ მოგვიხთეს, მკითხველს გაზეთ „კოლხიდა-იმერეთის არსებობაზე და მის მიერ განვლილ გზაზე მივუთითებ.

გაიხსენეთ დავა ქართული ენის, „კარტველი კალები"-ს, არჩევნების და მრ. სხვ. შესახებ და დამეთანხმებით, რომ ეს გაზეთები ყოველთვის უფრო მკაცრათ, გატაცებით და აშკარათ იცავდენ თავის მრწამს და არც ერთხელ არ შეუხრიათ წარბი ძველ ჩვეულებათა და ტრადიციების წინაშე.

ამ ხრით სხვაზე უფრო საინტერესოა დავა სალიტერატურო ენისა და მგოსანი აკაკის ინციდენტის შესახებ.

მე არც ამ შემთხვევაში ვაძლევ ჩემს თავს ნებას, გამოვსთქვა—ვინ არის უფრო ახლო სიმართლესთან, მაგრამ ამ თავისებურობაზე კი თვალებს ვერ დავ[...]

2.

სწორეთ ამ საერთო (დასავლეთისათვის) თვისებათა გამომხატველი იყო აქამდის „კოლხიდა-იმერეთი"-ს სიტყვა კაზმული მწერლობაც და ამიტომ ეს თავისებურობა, ჩემის აზრით, ღირსია განსაკუთრებული ყურადღებისა.

ამ შემთხვევაში ჩემი განხილვა ვერ იქნება ღირსეული და საკმაო, არც ჩვეულებრივათ სასტიკი იქნება იგი... შესაძლოა მეტი მივუზღო მას, ვისაც ეგ არ ეკუთვნის, მაგრამ ამ შემთხვევაში უნდა მეპატიოს, რადგან ბევრი ამათგანი შემთხვევით შემოქმედნი არიან და მათ საკუთარი სულიერი დრამა და კატასტროფა ქმნის დროებით პოეტათ; ყოველი ადამიანის ცხოვრებაში არის ისეთი ხანა, როცა ის, სინამდვილის სურათით გულმოკლული, იდეალურ ქვეყანას ქმნის და, მაშასადამე, ცოტათ თუ ბევრათ ხელოვანია.

ყოველი ადამიანი რამდენიმე ხნით მაინც რომანტიკოსია, პოეტურ სახეებით აზროვნებს და უიმედო სიყვარულს სევდის ცრემლებით ურწყავს ეკლიან, მტანჯველ, მაგრამ უზომოთ ლამაზ გზას.

ნუ ჩაუშრობათ მას ამ დროს მოგონებას; მოვა დრო, როდესაც თვითონვე [...] პრაქტიკული ადამიანი წარსულ სულიერ სიმდიდრის წინ, რომელიც სიყვარულმა არგუნა წილათ, განცვიფრდება. ლამაზია ეს დრო და ნურც თქვენ შეეხებით მას ტლანქათ და ნუ დაარღვევთ უდროოთ ლამაზ ქვეყანას, რომლის შემადგენლობაში რეალობა, ჩვეულებრივი სინამდვილე არ შედის, იგი მარტოოდენ პრჭყვიალა ფერადებისაგან შესდგება.

ვისაც ეგ გზა თვით განუცდია, იგი სასტიკი არაოდეს არ იქნება.

ხოლო სულ სხვაა, როცა ხელოვნებას ვინმე საკუთარ პროფესიათ აქცევს, სულ სხვაა, როცა იგი ზეცისაგან გამოგზავნილ წინასწარმეტყველათ გამოდის და უკვდავ ჭეშმარიტების მსახურათ თავი მოაქვს. აქ იგი განსაკუთრებულ იდეათა და ქვეყნის მატარებელია, კეთილის მთესველი, მარადისობის ქურუმი და თუ საამისო ძალა არ შესწევს, მისი კერპი უნდა უწყალოთ დაიმსხვრეს, მას უნდა სასტიკათ მოეპყრათ, მეტი მოსთხოვოთ და ყოველ მის სიყალბესაც ნათელი ფინოთ... აი, კრიტიკის დანიშნულება.

ამ შემთხვევაში ასეთი პროფესიონალები ცოტაა იმ მწერალთა გუნდში, რომელთა შესახებ მინდა ორი სიტყვა [...] მოგახსენოთ და ამიტომ არც სისასტიკეს [...] უნდა ქონდეს განსაკუთრებული ა[...] მეორე კიდევ ისა, რომ ესკიზს ს[...] წლოთ ვწერ, იგი ერთგვარი მი[...] და ამ მილოცვაში ადამიანი უფ[...] დებიოს არკვევდა მის განვითარ[...]ვილს სახავ...

3.

მე ამ შემთხვევაში არა[...] ნებთ ბ-ნ სილოვანზე, ჰ[...]ძეზე, შანშიაშვილზე, გრიშაშვილ[ზე] ბიძეზე, დ. მეგრელზე და სხვ., [...] ამათ უკვე ადრე იცნობდა მკი[თხველი] საზოგადოება და „კოლხიდა"-ში მშრომლობის ხანა მათთვის დამახა[სიათე]ბლათ ვერ ჩაითვლება.

მეორეც კიდევ ისა, რომ ზო[გ] ამათგანზე უკვე გამომითქვამს ჩემი [...] ხოლო დანარჩენებზე კი ვეცდები [...] მომავალში განსაკუთრებით მოგ[...]რაკო მკითხველებს.

თითქმის არას ვიტყვი არც მ[...] მესხის „ალი-ქიშვარდი"-ს შესახე[ბ], [...] ნიშნავ მხოლოდ, რომ ეს მოთხრ[ობა ...]ტათ ორიგინალური და საინტ[ერესოა], მაგრამ იგი ბევრს მოიგებდა, რო[მ ...]მანის სახით დაწერილიყო.

ავტორი რომ არ აჩქარებ[ულიყო ...] ადრისა და გულითადის ძლიერ[...]

1913 № 3

ყვავართ ზოგიერთ ამბებს, რომლებიც ცხოველების ერთმანეთისადმი სიყვარულს, სათნოებას, მეგობრისთვის თავის გამეტებას გვიხატავენ. ბევრი ცხოველი ცხოვრობს ჯოგებათ; ისინი თანასწორათ იყოფენ სიამეს თუ სიმწარეს, ჭირსა და ლხინში ერთი არიან. მართალია, ისინი გაჭირვებამ შეაერთა; დაკვირვებამ და გამოცდილებამ დაარწმუნა, რომ ძალა ერთობაშია, და კიდეც იქცევიან თავის სასარგებლოთ. მაგრამ ნუთუ ჩვენ, ადამიანები, რომლებსაც თავი ბუნების მეფეთ მიგვაჩნია, ვერ უნდა დავრწმუნდეთ ამაში და ლაგამი ვერ ავართვათ ჩვენი კეთილდღეობის ძირის გამომთხრელ ველურ ინსტინკტს?!

ბუნება და ბუნების კანონი ყველასათვის ერთია! და თუ ჩვენ ვერ ვიქცევით ბუნებრივათ, სჩანს დავშორებივართ ბუნების კანონებს და საჭიროა შევიგნოთ ეს,

ცხოველები გასაოცარ სიყვარულს იჩენენ თავისი შვილებისადმი და ხშირათ სხვერპლათაც ეწირებიან მათ, ჩვენს დედებს აღზრდისა ძალიან ცოტა რამ გაეგებათ...

ოჯახში შეძენილი ცუდი თუ კარგი თვისება ბავშს სამარემდის თან მიყვება. ამიტომ უნდა ვეცადოთ, რომ ჩვენი ახალგაზდობა კარგი თვისებით აღვჭურვოთ. მაგრამ როგორ მოვახერხოთ ეს?

ცხადია—სხვას ვერ მისცემ იმას, რაც თვითონ არა გაქვს. ამიტომ საჭიროა—ჯერ აღმზდელები იქნენ აღზდილი.

ოჯახური აღზდის ნორმალური პირობებში დაყენება ადვილი საქმე არ არის. ჩვენი მშობლების გავითარებას ისევე ჩვენი ხალხის დაწინაურებულმა ნაწილმა უნდა მიხედოს. მაგრამ ჯერ „დაწინაურებულებში“ გულშემატკივართა რიცხვი ძლიერ მცირეა. მსოფლიო კითხვების გადაწყვეტაში იმტვრევენ თავს და იმ კითხვას კი, რომელიც თვითონ ცხოვრებამ წამოგვიყენა, ძლიერ ნაკლებ ყურადღებას ვაქცევთ, თვალებზე თითქო ბინდი გადაგვკვრია მხედველობა შეგვსუსტებია.

აღზდის საკითხი მომწიფდა. დროა გამოვფხიზლდეთ... და ოჯახურ აღზდას საღი თვალით შევხედოთ! ამ მოკლე ხანში რუსეთში მოხთება კრება, რომლის მიზანია—ოჯახური აღზდის მოწყობა კარგი იქნება, ამ კრებაზე ჩვენც, მივიღებდეთ მონაწილეობას. ვუსურვებ ამ კრებას ნაყოფიერ მუშაობას ხალხისა და მოზარდ თაობის საკეთილდღეოთ; გერასიმე.

ომი ბალკანეთზე.

შეხვედრა ჩატალჯაში.

ნაზიმ-ფაშამ და ნორადუნგიანმა სვოვს პირადათ მოლაპარაკება სთხოვეს და ამ მიზნისათვის ბახჩესკიოთში მივიდენ. ოსმალეთის მინისტრებმა სთხოვეს სავოვს, ნება მოგვეცი ადრიანოპოლში სურსათი შევიტანოთო. სავოვმა უპასუხა ეს საკითხი სამშვიდობო ოქმით გადაწყდაო. შემდეგ ოსმალებმა წამოაყენეს საკითხი ადრიანოპოლზე, მაგრამ სავოვმა ამაზეც შემდეგი პასუხი გასცა: ეს საკითხი ლონდონის კონფერენციის კომპეტენციაში შედისო.

სამხედრო პირთა აზრი.

მოკავშირე დელეგატების სამხედრო მრჩევლებმა კორესპონდენტს გაუცხადეს:

როდის დაეცემა ადრიანოპოლი, ჯერ არ ვიცით, ეს კია, ჯარის შენახვა დღესდღეობით ძვირათ გვიჯდება, ხალხი შიმშილისა და ნაკლულევანებისაგან იტანჯება და უმჯობესი იქნებოდა, ომი გავნაგვეგრძო. დიდი სახელმწიფოები გვაიძულებენ ვიცადოთ ხოლო ეს ოსმალებს ისე ესმისთ თითქოს მოკავშირეები უძლურნი ვიყოთო.

ხმაა—დიდი სახელმწიფოები ოსმალეთის წინაამდეგ კოლეკტიურათ გაილაშქრებენ. ყველა დიდი სახელმწიფოს ელჩი პორტას მივლენ და ნოტას ჩააბარებენ, რომელშიც მოყვანილი იქნება კატეგორიული რჩევა—ადრიანოპოლი მოკავშირეებს დაუთმოს და დააჩქაროს მშვიდობიანობის დამყარება მოკავშირეების მიერ წამოყენებული პირობების თანახმად.

არავითარ სხვა მოთხოვნილებას დიდი სახელმწიფოები პორტას ჯერჯერობითარ წაუყენებენ.

იმ დილას, როცა დიდი სახელმწიფოების ელჩები პორტისკენ გაეშურებიან, დარდანელის შესავალთან, ტენდოსის მახლობლათ, შეიკრიბება ევროპიელი სამხედრო გემები. ამნაირათ მეგობრულ რჩევას თან მოყვება საზღვაო დემონსტრაცია.

დიდი სახელმწიფოები პორტას თავის კოლეკტიურ ნოტაზე პასუხს არ მოსთხოვენ, მაგრამ, როგორც ელჩები განმარტავენ, თუ პორტამ უყურადღებოთ დასტოვა ეს ნოტა, ამით ის მხოლოდ თავის მდგომარეობას გააცუდებს.

ოსმალეთის ბრავადა.

როგორც ფიქრობენ ოსმალეთის წრეებში, სამშვიდობო მოლაპარაკება საბოლოთ მალე შეწყდებაო.

ავტორიტეტულ წრეებში ერთხმათ გაიძახიან, რომ ყოველი იმედი მშვიდობაზე გაქრა ჩატალჯის აფიცრების ჯიუტობის გამო, რომელნიც წინაამდეგი არიან ტერიტორიის დათმობისა და გაიძახიან—ან დავიბრუნოთ ყველა დაკარგული მიწები, ან და სულ დავკარგოთ ევროპა და აზიაში გადავსახლდეთო.

* *
*

გახსოვს, ერთხელ ერთ დიდ ბაღში ყვავილთ შორის ვარდს რომ ვკრეფდით?
და ერთმანეთს ტრფობის ნიშნათ იმავ ვარდს რომ მკერდს ვაბნევდით?! —
მოლხე მორთხმით წამომსხდარნი თვალწარმტაც სერს გავყურებდით
და ოცნების შეუპოვარ მერანს მარდათ ვაქროლებდით!..

—

ჩვენი იყო ცა და მიწა, მთლად ხმელეთი, კიდით-კიდე!
მთლად დავფხრიწეთ ეჭვის ქსელი, ავიხადეთ ჭმუნვის რიდე!
შენ თვალი თვალს გამიყარე, თავი აღარ მომარიდე—
და მეც ყელი შენს ბროლის ყელს შემოვაჭდე, გადავკიდე!..

—

გეამბორე - და ეს კოცნა მყის ნიავმა გაიტაცა,
ხევის წყაროს მოჩუხჩუხეს მიუტანა და გადასცა:
წყარომ ცელქმა ტრფობის ხარკი, ეს პირველი ჩვენი კოცნა,
სასოებით თვის ტალღებში ჩაიხუტა და...ეოცნა!..

—

კოცნის მთელი საიდუმლო, კოცნის კრთომა, კოცნის ცოდვა,
კოცნის ღიმი ეშმაკური და მაცთური მისი მოვა —
იმავ ნიავს დაუბრუნა, იმავ ნიავს შემოტყორცნა...
და მეც მყისვე მიმაცთურა ის პირველი შენი კოცნა! .

—

ვსწყევლი იმ დღეს, ვსწყევლი იმ ბაღს, ვსწყევლი, გესმის, თვით იმ ვარდსა,
ვსწყევლი ქვეყნათ შენს გაჩენას, ვსწყევლი ქვეყნათ შენს ნავარდსა...
შორს, შორს ჩემგან! არ წაბილწო შენ უმანკო ჩემი სული,
არ წამოგცდეს, საზიზღარო, კვლავ აწ სიტყვა „სიყვარული“!

ლადო გეგეჭკორი.

მეკვლე.

ქვრივი ელისაბედი სასოებით მოელოდა ახალი წლის გათენებას. ახალი წელიწადი მუდამ ახალი იმედითა და ნუგეშით ავსებდა მის დამჭკნარ გულს. ეს მეოთხე ახალწელიწადს ეგებებოდა ელისაბედი დაქვრივებული, წვრილი ობლების ამარა. მაგრამ მხნეთ იყო, გულს არ იტეხდა, ელოდა, მალე დადგებოდა დრო, როცა მისი უფროსი ვაჟი სანდრო ოჯახის მეპატრონეთ შეიქნებოდა. სანდრო თოთხმეტი წლის იყო, ხალისიანი, დაუზარებელი, ჯანსაღი. მართლაც ტყვილა არ ამყარებდა დედა მასზე თავის იმედებს.

შუაღამე კარგა ხანია გადასულიყო. ნაადრევათ წაძინებული ელისაბედი და სანდრო ახლა ფეხზე იდგენ და ახალწლის შესაგებებლათ ფაცი-ფუცობდენ. ელისაბედი პატარა გობში ცომსა ზელდა ბიკიკებს*) გამოსაცხობით. სანდრო დაღიზღიზებულ ბუხარს თანდათან უმატებდა დაპობილ შეშებს, რომელიც ნაადრევათ იქვე დაემზადებია. გაისმოდა ბუხარში ტკაცატკუცი და ცეცხლის ალი ქოხს გარშემო ანათებდა. ქოხის ცალ მხარეს მიწყობილი იყო საოჯახო ნივთები, ავეჯეულობა, ჯამ-ჭურჭელი, იქვე იდგა გძელი ვიწრო სუფრა, პატარა სამფეხა სკამები, ხონჩა და პატარა განჯინა; მეორე მხარეს გძელ ტახტზე ეგდო ქვეშსაგებელი, ზეწარ-აფარებული. იქვე ეძინათ სანდროს პაწია და-ძმასა, თამროსა და შალიკოს. ეძინათ მშვიდი, წყნარი, ბავშური ძილით და ვინ იცის, შესაძლებელია ძილში, მათ სხვადასხვაგვარი „ბიკიკები“ ესიზმებოდათ, რადგანაც დაძინებისას დედა დაპირდა მათ ამ საჩუქრებს.

ელისაბედმა დაამზადა „ირმები“ „თხები“ კაცი“ „მამლები“ „ქოჩრიანი ვარიები“, გამოქექა ბუხრის პირათ ცხელი ნაცარი და ჩასვა შიგ გამოსაცხობათ. სანდროც ცომისაგან ამზადებდა დიდ ჯიხვს. ლამაზი რქები ზურგზე გადაექდო, თავი თავმომწონეთ მაღლა აეწია, გძელი სწორი ფეხები იმგვარათ ქონდა მომარჯვებული, თითქოს ეს არის გადახტომას აპირობსო. სანდრომ თავისი ხელოვნება შეალამაზა და ცეცხლს დაუფიცხა.

გარედან მოისმა თოფის ხმა... გამეორდა... კვლავ დაიჭექა... ისროდენ შორს. ისროდენ ახლოსაც. იღვიძებდა სოფელი. ისტუმრებდენ ძველს მომდურავათ უპატივცემლოთ—ეგებებოდენ ახალს ხალისით, პატივისცემით...

— შეუჩხიკინე, შვილო, ნუგუზალს, შეუჩხიკინე!.. უთხრა სანდროს დედამ, და ბუხართან აყუდებული შამფური მიაწოდა.

ნაკვერცხლებ შემოხვეული ჯირკები ტკიცინებდენ და ნაპერწკლებს ისროდენ.

სანდრომ გამოართვა ელისაბედს შამფური, გამალებით დაუწყო ნუგუზლებს ჩხიკინი, რომელთაც ათასობით ნაპერწკლები სცვივოდა, და თან [illegible] ხმა-სხუპით იმეორებდა:

— ამდენი გოჭი, ამდენი ქათამი, ამდენი ბატი, ამდენი იხვი, ამდენი ინდაური...

თოფის ხმა თანდათან გახშირდა: მამლებიც გამოეხმაურენ ერთმანეთს. ზამთრის თეთრ ღამეს სულ დაეკარგა ფერი, გაფითრდა, გარიჟრაჟდა.

— აწი ადექი, დედა გენაცვალოს,— ტკბილათ მიმართა დედამ შვილს, ჩაიცვი თფილად, წამოავლე ჩაფს ხელი და ახალი*) წყალი ამოაცინცილე. საძირკველზე მარჯვენა ფეხი გადმოდგი, შვილო და შემოილოცე: „მე ვარ თქვენი მეკვლე. შემოვდგი ფეხი, გწყალობდეთ ღმერთი. ღმერთმა მრავალი ახალწელიწადი გაგითენოსთ!“.—დაარიგა დედამ.

სანდრო ხალისით წამოდგა. მოემზადა, ჩაფს ხელი წამოავლო და გარეთ გამოვიდა. ახალწლის დილა სუსხით იკბინებოდა. ქვეყანა თეთრად იყო დაბამბული. ცივი თოვლის ბამბით. შორი მთიდან რიონის ხეობას ყინვის ქარი დაქროდა, დაზუზუნებდა. სანდრო მხარზე ჩაფ შედგმული და ჯოხდაბჯენილი ვაჟკაცურათ მიაბიჯებდა და მოყინულ თოვლს მის ფეხქვეშ ხრაშა-ხრუში გაქონდა.

ზაფხულობით მგვრგვინავი და მძლავრი რიონი ახლა მილიეულ-მისუსტებული იყო, ალაგ-ალაგ თხელი ნაზი ლეჩაქისებური ყინვის სარკე გადაეკრა თავზე და წყნარათ მიიპარებოდა. ნაპირებზე და აქა-იქ წყალშიც სიპ ქვებს თეთრი თოვლის ქოჩორი წამოედგათ თავზე და წყლის ჩუმ ბუტბუტს ყურადღებით ისმენდენ...

სანდრომ მონახა მომარჯვებული ადგილი, თხელი ყინული ჯოხით ჩაამტვრია, წყლით ჩაფი და გამოსწია შინისკენ.

ელისაბედი ამ დროს საახალწლო სუფრის მზადებაში იყო. სუფრის შუაგულში საახალწლო ბასილი იდვა გარშემო ეწყო ხაჭაპურები, მოხარშული დედალი, საცივი, ხილი, ჩურჩხელები. გამომცხვარი „ბიკიკები“ სანდროს ჯიხვის მეთაურობით ფიტონზე იყო გამწკრივებული. მეკვლეს მოლოდინში ელისაბედმა წმინდა სანთელს მოუკიდა საახალწლო ბასილზე დააკრა, მოწიწებით პირჯვარი გამოისახა და ლოცვას შეუდგა...

შეცივნულ-შეყინული სანდრო სახლს მოუახლოვდა, ამოხმით ჩაახველა და ქოხის კარები შეაღო.

— მე ვარ თქვენი მეკვლე—წამოიძახა სანდრომ, და საძირკველზე მარჯვენა ფეხით გადააბიჯა.

— ...შემოვდგი ფეხ...

სანდრომ სიტყვა ვერ გაათავა. მოყინული ქალამანი გაუსრიალდა, შეტორტმანდა, მხარზე შედგმული ჭურჭელი ატოკდა და სავსე ჩაფი საძირკველზე დაანარცხა...

— გაგიწყრა ღმერთი!.. მოისმა გამწარებული ღრიალი ელისაბედისა, რომელიც მთლად გააშტერა და დააბნია ამ შემთხვევამ. საბრალო ქვრივისთავის ეს მოვლენა თავზარდამცემი საშინელება იყო სხვა დროს მთელი ქოხი რომ თავს დამხობოდა, ასეთ უბედურობას მაინც ვერ იგრძნობდა. ახლა-კი მთელს წელიწადს ჩაშხამებულათ და დალუპულათ სთვლიდა.

ქოხში მიწის იატაკი წყალმა ატენტეშა. სუფრის გარშემო ატალახდა, წყლის ზოლები ბუხრისკენ ჩაცურდა და ცხელი კერია აჩუხჩუხდა, თავჩაქინდრული სანდრო საძირკველთან იდგა და ჩაფის ნამტვრევებს დასჩერებოდა. ელისაბედს ლოცვა გადაავიწყდა და ცრემლმორეული წუწუნებდა.

განვლო წელიწადმა, ისე როგორც მისმა წინაპრებმა, სივაგლახე მეტი ქონდა, სიკეთე ნაკლები ქვრივ ელისაბედისთვის,

*) რაჭაში პურის ცომისაგან ამზადებენ და აცხობენ ფრინველებისა და ცხოველების მსგავს სათამაშოებს, და ამას ,,ბიკიკებს‘‘ ეძახიან.

*) ბევრგან ახალწლის რიჟრაჟზე მდინარიდამ ამოღებულ წყალს ,,ახალ წყლათ‘‘ სთვლიან და ძალიან მნიშვნელობასაც აწერენ.

რული უფრო გაღრმავებია, მისი ფარული ძალა უფრო ვრცლათ გადმოეშალა და ალის ფსიქიური განცდა და ბრძოლა ბოლომდი მიეყვანა, იგი ამით ბევრს მოიგებდა; აქ მშვენიერათ არის დაპირდაპირებული ტრადიციების, სარწმუნოების და მოვალეობის ძალა და სისხლის ძლიერება, ვნების ჟინი. საინტერესოა, რომ კრებულ „გრდემლი“-ს მეორე ნუმერში თითქმის იგივე სიუჟეტი და ფაბულა იშლება უიარაღოს მოთხრობაში „მამელუკი“,—მაგრამ აქ სურათები უფრო ცოცხალია და ტიპებიც უფრო დეტალურათ ასახულია, ხოლო მას აკლია ის, რაც ბ-ნ დ. მესხის „ალი-ქიშვარდში“ მხოლოდ ჩანასახის ხასიათს ღებულობს და რასაც რომანიული ინტრიგა ქვია.

ორივეს ნათლადა აქვს ნათქვამი, რომ ეროვნული სული, მისი ინდივიდუალური აგებულება ვერ შეეგუება ახალ, ხელოვნურათ შექმნილ ურთიერთობას და პირობებს და იგი, ადრე თუ გვიან, ამოხეთქს მთელის თავისის სიძლიერით...

მამელუკიცა და ალიც დიდხანს შემდეგ ხელახლა იბადებიან ქართული სულიათ: ის, რაც პოტენციალურათ იყო მათში დაფარული, უბრალო შემთხვევით მჟღავნდება და ერთ ძლიერ მომენტში ირღვევა მთელი ზედნაშენი ამ სულისა და მისი მარტივობა და თავისებურობა ვითარდება. ორივე ამ განახლების სხვერპლნი ხთებიან; მაგრამ მამელუკმა ვერ გადაიარა პროცესი „განახლებისა“ და ეს სულიერი კატასტროფა სიკვდილით დამთავრდა... ეს მომენტი შინაგან განცდათა უიარაღოს შეუდარებელის სიძლიერით აქვს აწერილი. ბ-ნ მესხის ალი კი აქ უფრო მსჯელობს და მით ბუნებრიობის სახეს კარგავს, მაგრამ, სამაგიეროთ, ამ სულიერი კატასტროფის შემდგომი აქტივობის მატარებელი მხოლოდ ალია და არა მამელუკი... ამიტომ ალი მამელუკის განვითარებაა, მისი გაგძელებაა.

ახალი ავტორის (როცა იგი გაჩნდება) ვალია ორივეს ანგარიში გაუწიოს, ორივედან ამოიღოს საჭირო სურათები და მთლიანი რომანი შექმნას საქართველოს წარსულიდან: რომანი, რომელიც „მამელუკ-ალის“ სინტეტიური სახე იქნება... საამისოთ ორივე ავტორი მდიდარ მასალას იძლევა...

4.

ბ-ნი ნ. ლორთქიფანიძის ნაწერებიც ამ წლის განმავლობაში „კოლხიდა-იმერეთში“ იბეჭდებოდა უმთავრესათ

მაშინ, როცა ბ-ნ ლორთქიფანიძეს თითქმის არავინ აფასებდა და როცა იგი ამის ღირსი იყო, მე შემთხვევა მქონდა აღმენიშნა მისი წერის მანერა, ორიგინალობა, რომლის დამახასიათებელი იყო: სისადე, ღრმა განცდის მკაფიოთ და ბუნებრივათ გადმოცემა და გულწრფელობა.

დღეს მას ბევრი იცნობს და აფასებს კიდეც, მაგრამ მის თავისებურობის შესახებ თითქმის არა უთქვამთ... ახირებული კრიტიკოსებია ჩვენში, თავისი ნათქვამი კანონათ მიაჩნიათ და ცოცხლათ არაოდეს ასაბუთებენ დებულებას. ხშირათ შეხვედრიხართ ჩვენს და რუსულ ადგილობრივ პრესაშიც შენიშვნებს: შანშიაშვილი ნიჭიერია, გრიშაშვილი კარგია, ლორთქიფანიძეც კარგია და ან შეჩერდებიან აქ, ანდა რომელსამე მათ ნაწერს გადმობეჭდენ სანიმუშოთ და ეს არის და ეს... ამას ქვია კრიტიკა; ხოლო, რით არის კარგი, რა არის მისი დამახასიათებელი, სად ჩანს მისი ორიგინალობა, ამაზე თითქმის არას იტყვიან. მე შორსა ვარ კრიტიკოსის პრეტენზიებიდან და ასეთად თავიც არ მომაქვს, მაგრამ ვინც ამას აღიარებს, მას სამისოთ მიუთითოვებ კიდეც...

გარდა იმ მანერისა და ფორმის ორიგინალობისა, რომელიც შემინიშნავს ნ. ლორთქიფანიძის ნაწერებში, მას ახასიათებს (შეუმცნებელი ლტოლვა და სიყვარული მთლიანობისადმი./ იგი ინსტიკტით მიიწევს დასრულებულ, გამორკვეულ და არა დაქუცმაცებულ ინდივიდუალობისადმი. ასეთ სახეებს იგი ვერ ხედავს თანამედროვე ვითარებაში, რომლის გმირებს პაწია კაცუნობა, სისუსტე, სიყალბე და უნებობა ახასიათებს და ამის გამო იგი ან ჩვენს წარსულში ეძიებს ასეთ ამაყსა და ძლიერ პიროვნებათ, ან თვითვე ქმნის ლეგენდებს, რომელთა გმირნი შეუდარებელის სიამაყის და მითიური სიძლიერის ჭურჭელი არიან.

მას იზიდავენ „ძლიერი სულნი“, რომელნიც, ჩვენთან შედარებით, სრულ წინააღმდეგობას წარმოადგენენ და დასრულებული ინდივიდუალობა არიან—მთის, ზღვის, ზეცის ან ძლიერი სტიქიონის შვილნი.

დიახ, ამბობს ავტორი „იყვენ ადამიანები ძლიერი სულით, ამაყნი, ქედ-მოხრილნი, დაუდგომელნი... სძულდათ და უყვარდათ არა გრძნობით—მთელი სხეულით, აზრით, სიხარულის ცრემლებით და ტანჯვის ხარხარით“...

,,ნაქანდაკევი შეხედულებით, იასავით მგრძნობიარე, გველივით მახვილ-გონიერნი—არ გვგვანდენ ჩვენ, ლოკოკინასავით მოლოლიალე ხალხს, მატლებს ამა ქვეყნისას. არ ეშინოდათ უჩვეულო გრძნობის, არ ეძიებდენ მუდამ თანამოაზრეს!

აი, ასეთი გმირები გვესახება თვალწინ, როცა ავტორის ლეგენდებსა და მოთხრობებს ვკითხულობთ... ისინი იტაცებენ ჩვენს გრძნობას, ჩვენს დაქუცმაცებულ, უნებო და უვნებო სულს თავის ნახევარის სიგიჟით, თავის გმირულის, თავგანწირული სიამაყით. სულიერი სიმტკიცე და ფოლადის ნება მათ განსაკუთრებულ ადგილს უთმობს. მაგრამ, წინააღმდეგ თანამედროვე ტრაბახათა და ბაქია ხალხისა, ისინი ნახევრათ იჩენენ ამ სულის სიმტკიცეს და ძლიერებას.

იგი სწმენდს ჩვენს ყალბ სულს, იგი გვამხნევებს და გვაზევებს ჩვენაც. (იხ. „მრისხანე ბატონი“) მაგრამ დაწვრილებით მაზეც შემდეგ...

აკაკი შაშგა.

(დასასრული ხვალ).

ერთადერთი წარმომადგენელი მთელ ამიერ კავკასიისა
სავაჭრო სახლი
ი. გოკიელის შვ-ები
ქუთაისში.

მიღებულია ცნობილი აბრეშუმის თესლი
ხ. ხრისტადულიდის

თუმცა არაფერი უბედურება შეუხვედრებია, მაგრამ ყოველ უსიამოვნების დროს საბრალო ქვრივი მწუხარებით გულში მუშტს ჩაიცემდა და ყველაფრის მიზეზათ ახალწლის დილით გატეხილ ჩაფსასთვლიდა...

ჯაფარ-ფაშა.

ალაგირი.

(თერგის ოლქი).

მაშინ, როდესაც ბევრი თავისუფალი მიწები ეგულებათ საქართველოში, ღ შიდა რუსეთიდან იბარებენ ხალხს და ასახლებენ ჩვენ წინაპართა სისხლით მორწყულ მიწა-ადგილზე, ნაწილი უმამულობით შეწუხებული ქართველობისა იძულებულია დასტოვოს თავის სამშობლო, უცხო ქვეყანაში გადიხვეწოს და იქ ეძიოს ლუკმა პური.

აი, სწორეთ ამ უკულმართობის წყალობით ამ ოცდაათი წლის წინათ მიწის სივიწროვით შეწუხებულმა ნაწილმა ქართველობისამ დასთმო საქართველო, გადმოვიდა იგი თერგის ოლქში და აქ დასახლდა ალაგირში.

თავის სამშობლოს მოწყვეტილი ალაგირელი ქართველობა ოსთა და რუსთა შუაა გამომწყვდეული. უცხო მხარეს გადმოხვეწილნი, ქართულ ეროვნულ სხეულს ჩამოშორებულნი ისინი მაინც ცდილობენ დაიცვან თავის ეროვნული ვინაობა. ქართული ენა აქ ჯერ-ჯერობით მშვენიერათ არის შენახული, აქვთ საკუთარი ქართული შკოლა, ხშირათ მართავენ ქართულ წარმოდგენებს, დიდის ყურადღებით ეკიდებიან ქართულ სიმღერების შესწავლის საქმესა,—ერთი სიტყვით დღეს საქმიანობენ და მხურვალეთ მამულიშვილობენ. დიდი სიფრთხილე კი მართებთ, დროთა განმავლობაში არ დაკარგონ ქართველობა, შეინახონ სამშობლო ენა და არ გადაგვარდენ.

წასული დეკემბრის თვე სამხიარულო დღეები იყო აქაურ ქართველობისათვის. მხიარულების მიზეზი ყოვლად სამღვდელო დავითი ბძანდებოდა, ეპისკოპოზი, პიატიგორსკისა.

ეს პირველი მაგალითია, რომ ალაგირს სწვეოდეს ქართველი ღვდელთავარი. აქაური ქართველი საზოგადოება აღტაცებით დაუხვდა ძვირფას სტუმარს, როცა გაიგეს ეპისკოპოზი დავითი მობძანდებაო, დარგ-კოხში მიაგებეს თავისი წარმომადგენლები. გარდა ამისა ალაგირიდან რამდენიმე ვერსის მანძილზე დახვედრეს ცხენოსანთა რაზმი დროშით, რომელზეც მისალმების ზეწარწერა იყო.

ყოვლად სამღვდელო დავითმა ქართული შკოლის დარბაზში ილოცა მწუხრი და ცისკარი ქართულ ენაზე. აქაური ქართველობა ქართულ წირვა-ლოცვას დანატრულებულია. ეკლესიაში ქართულად მხოლოდ „უფალო, შეგვიწყალეს“ თუ გაიგონებენ, თორემ სხვაფრივ ღვდელ მოქმედება და წირვა-ლოცვა ყოველთვის სლავიანურ ენაზე სრულდება რო შეიტყვეს, საღამოს ლოცვა ქართულ ენაზე იქნებაო, იმდენი ხალხი მოზღვავდა, რო შკოლის ფართო დარბაზში ტევა არ იყო და გარეთ იდგენ მლოცველნი. ყოვლად სამღვდელო დავითმა გრძნობიერი სიტყვა წარმოსთქვა, თითონაც გული აუჩუყდა და მსმენელთაგანაც მრავალი აცრემლა; აქა-იქ ქვითინიც კი გაისმა. „ნივთიერი კეთილდღეობა თქვენ აღარ გაკავშირებთ თქვენს სამშობლოსთან,—ბძანა სხვათა შორის მღვდელ-მთავარმა: მაგრამ თქვენი მოვალეობაა აქ, ამ უცხო მხარეს უფრო გაუფრთხილდეთ ქართველის სახელს. ერიდეთ ადამიანის ღირსების დამამცირებელს ქცევას, რო ამით სახელი არ გაუტეხოთ მთლად საქართველოს. თქვენის ყოფა-ქცევით არავის მისცეთ საბაბი ქართველობაზე ცუდი აზრი შეიდგინოსო.“

ყოვლად სამღვდელომ ადგილობრივს ეკლესიაშიც სწირა. წირვა შესრულებულიქნა სამს ენაზე: რუსულ-ქართულ-ოსურათ. წირვას შემდეგ ქართული შკოლის დარბაზში შეიკრიბა ქართველი საზოგადოება და ძვირფასი სტუმრის პატივსაცემათ საზოგადო ნადიმი გაიმართა.

ყოვლად სამღვდელომ ადგილობრივი შკოლებიც დაათვალიერა და მოწაფეები გამოსცადა; ინახულა ქართველთა მოსახლეობა და გაეცნო მათს ნივთიერ მდგომარეობას.

ხალხი აღტაცებული დარჩა ჩვენი თანამემამულე ღვდელ-მთავრის მობძანებით.

მოკეთე.

რედაკტორ-გამომცემელი
გ. ე. ჭელიძე

რა საჭიროა—სოფელში ააშენოთ ქურა (პლიტა), სადაც ოსტატიც და მასალაც ძნელი საშოვარია, უმჯობესია მიმართოთ
ძმ. ე: ⁊ პ. საპაშვილების
სავაჭროში, ქუთაისში.
(პუშკინის ქუჩა საკუთარი სახლი).
იყიდება ქურა (პლეტა), თუჯის ორი „კომფორკით“ „დუხოვკით“, სადაც შეიძლება ჭადის გამოცხობაც. გირჩევთ დაჩქარებით იყიდოთ, თვარა მოთხოვნილება ბევრია და ფეჩები მალიან ცოტა არის მოსული.

ალექსანდრე რ. თაბაგარის მაღაზია ქუთაისში.
ალექსანდრეს ქუჩა, სობორთან.

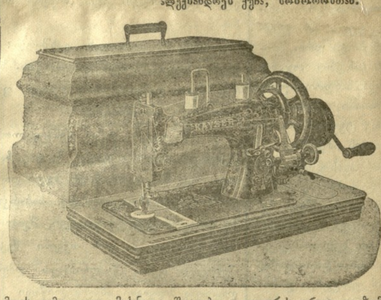

მიღებულია დიდძალი გრამოფონები, ვიოლინოები, საქსოფონი და საკერავი მანქანები, გიტარები და მათი მოწყობილობა, ვიდრე შეიძლება, ნაწილზე, ავრეთვე ნაწილი (თვიური შემოსავლით).
ადრესი: Кутаисъ, А. Р. Табагари.
მყავს გამოცდილი მექანიკი, შეკეთება ყველაფრის კარგათ და ზომიერ ფასათ. გრამოფონის ფირფიტები ახალ-ახალი მოგვდის ყოველ კვირაში.

ვკირას 23 დეკემბერს გამოვა ახლათ ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი
„ჩვენი დროება“.
ხელისმოწერის პირობები თფილისში და თფილის გარეთ: წლიურათ—5 მ., ნახევარი წლ.—3 მ., ერთი თვით—3 აბ., საზღვარგარეთ ერთი ორათ მეტი. ცალკე № ყველგან—3 კაპ.
განცხადების ფასი პირველ გვერდზე სტრიქონი პეტიტით—3 შ., მეოთხეზე—2 შ.
გაზეთში მონაწილეობას მიიღებენ: აკაკი, ი. ანდრონიკაშვილი, არტ. ახნაზაროვი, გ. ამირაჯიბი, კ. ანდრონიკაშვილი, ი. გომართელი, პ. გოთუა, ფ. გოგიჩაიშვილი, ზ. გულისაშვილი, გ. გვაზავა, ვ. გუნია, დ. დუმბაძე, დავით ეპისკოპოზი, ევდოშვილი, ი. ვართაგავა, ეგ. იოსელიანი, დ. კასრაძე, ს. მგალობლიშვილი, კ. მესხი, ანტ. ნატროშვილი, იასე რაჭველი, მ. ჯანაშვილი, გრ. ყიფშიძე, კ. თუმანიშვილი, ვალ. შალიკაშვილი და სხვ.
ადრესი: Тифлисъ, Дворцовая ул., д. Д. З. Сараджева, рядомъ съ редакц. газ. „Закавказская Рѣчь“. Телефонъ №—12—48. Для телеграммъ: Тифлисъ „Дроеба“.
რედაკტორი სოფრომ მგალობლიშვილი.
გამომცემელნი) ერ. დ. გორდელაძე
) მ. გაჩეჩილაძე.

გ. გორდაძის და ს. წერეთლის
რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:
საუკეთესო
ქარხნებისაგან
მიღებული რკინეული
საქონელი: კარის, ფანჯრის
და ღუმელის მოწყობილობანი;
სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი საღებავი წამალი,
ელექტრონის ზარის მოწყობილობანი, შპალიერი,
ცემენტი, ემალიანი ჭურჭლები, ასფალტი, და სხ.
ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმოსაწდომ ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხაილის ქუჩაზე № 65.

ფილიპე ნ. ჭელიძის
შამპანიურ
„თამარ მეფე“ და
„გოლხიდა“

ოქროს მედალი

სამკურნალო და სუფრის ღვინოები.
ფირმა დაჯილდოებულია სხვადასხვა გამოფენაზე 1 ოქროსა და ხუთი ვერცხლის მედლით. ღვინოები მზადდება სპეციალურათ ამ მიზნისთვის მოწყობილ სარდაფში მეღვინე სპეციალისტის მეთვალყურობით.
ვინც დაიკვეთს არა ნაკლებ 20 ბოთლისა
ქუთაისში მიტანას ფირმა კისრულობს
ფირმას აგრეთვე აქვს განსაკუთრებულათ დამზადებული ძველი ღვინოები, შორეულ ქვეყნებში გასაგზავნათ.
პრეისკურანტი მოთხოვნილებისათანავე იგზავნება უფასოთ.
მ სამართი: ქუთაისი, ფილიპე ნ. ჭელიძე,
მიხეილის ქ. საკუთარი სახლი, № 48.

მიიღება ხელისმოწერა 1913 წლისათვის ყოველდღიურ გაზეთზე.

წელიწადი მეორე 1913 — იმერეთი — წელიწადი მეორე 1913

გაზეთის ფასი:		
ერთი წლით	7	მანეთი,
ნახევარი წლით	4	მანეთი,
ერთი თვით	3	აბაზი
და ცალკე ნუმრის	1	შაური.

წლიურ ხელისმომწერლებს შეუძლიათ გაზეთის ფასი ამნაირათ გადაიხადონ: ხელისმოწერის დროს სამი მანეთი, პირველ მაისს ორი მანეთი და პირველ ივლისთვესაც ორი მანეთი.

მოსწავლეებს, სათვისტომოებსა და სოფლის უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველოებს გაზეთი წლიურათ ეთმობათ ოთხ მანეთად, ხოლო ნოქრებსა და სოფლის მასწავლებლებს—ხუთ მანეთად. თვიურათ გაზეთი ამავე პირთათვის ღირს სამ აბაზათ. მისამართის გამოცვლა ღირს ათ შაურათ. მისამართის გამოცვლის დროს უნდა ნაჩვენები იყოს სრულათ ის მისამართი, რომლითაც ღებულობდა გაზეთს და აგრეთვე სწორათ ახალი მისამართიც; სხვანაირათ მისამართის გამოცვლა არ შეიძლება.

საზღვარგარეთ გაზეთი წლიურათ ღირს 14 მანეთად, ნახევარი წლით 8 მან. და თვიურათ 6 აბაზათ.

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა ყველასათვის—სამ მანეთად.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით პწკარი ღირს 3 შაურათ, მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით და გარეშე ცნობები ჩვეულებრივი ასოებით დაბეჭდილი თითო პწკარი თითო აბაზათ. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

ჩამოთვლილი პირობებით გაზეთის დაკვეთა შეიძლება შემდეგ ადგილებში:

ქუთაისში—გაზ. იმერეთის კანტორაში, ივანოვის ქ., ჭილაძის სახლი; ჟურნალ-გაზეთების კანტორა „იმერეთში“—ისიდორე კვიცარიძესთან, ქალაქის ბაღის პირდაპირ; ამბროსი ხვინგიასთან, საბაკალეინო სავაჭროში (ღულაძის მიდორზე) და თეთრი ხიდის თავში, მოვაჭრე ალიხანოვთან; ბაქოში—გრიგოლ ნიჟარაძესთან; ჭიათურაში—შილაკაძესთან, ფოთში—სიმონ ორაგველიძესთან, სამტრედიაში—ვ. ახობაძესთან, ზესტაფონში—ი. კაკაბაძესთან, ოზურგეთში—მოსე თალაკვაძესთან, სოხუმში—ნ. ჯანაშიასთან, ბათომში—გ. მახარაძესთან, ხაშურში—იოსებ ყაჭეიშვილთან, ხონში—წერა-კითხვის გ. ს. სევერიანე კაკაბაძესთან; დანხუთში—ვ. კალანდაძესთან; სენაკში—ვ. კალანდაძესთან; აბაშაში—პლ. ლეჟავასთან; ჩოხატაურში—ს. თავართქილაძის წიგნის მაღაზიაში, ზუგდიდში—ნიკო ბერიძესთან და თფილისში—ჟურნალ-გაზეთების ბიუროსთან.

გაზეთის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოთ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ, редакція и контора газеты „ИМЕРЕТИ“, Антону Михайловичу Желадзе.
სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულსა და ანგარიშებს რედაქცია თავის დროზე ვერ მიიღებს.

ელექტრო-საბეჭდავი შერაძისა და ქარნაუხოვის, ქუთაისში.